

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 8 listopada 2022 roku, znak: ENP/10/053134887, Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. w Z., wykonując wyrok Sądu z dnia 21 września 2022 roku, przyznał G. B. emeryturę od dnia 11 lipca 2021 roku tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego. Zakład ustalił termin płatności świadczenia na 10 dzień każdego miesiąca.

W decyzji podano, iż podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę. Kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi 24.761,64 zł, kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 797.209,62 zł, średnie dalsze trwanie życia wynosi 204,30 m-cy, wyliczona kwota emerytury wynosi 4.023,35 zł. Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy emerytalnej: $(24.761,64 + 797.209,62) / 204,30 = 4.023,35$ zł. Emerytura z FUS po waloryzacji przysługuje w kwocie: od dnia 1 marca 2022 roku – 4.304,98 zł. Należność za okres od dnia 11 lipca 2021 roku do dnia 30 listopada 2022 roku w kwocie 14.775,70 zł wraz ze świadczeniem za grudzień w kwocie 4.304,98 zł, po potrąceniu dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego w kwocie 846,94 zł brutto oraz po odliczeniu zaliczki na podatek odprowadzanej do urzędu skarbowego w kwocie 1.990,00, liczonej od podstawy opodatkowania 19.081,00 zł, składki na ubezpieczenie zdrowotne w kwocie 1.641,04 zł, Zakład przekaże na rachunek w banku w kwocie 14.602,70 zł. Od dnia 1 stycznia 2023 roku obliczona emerytura brutto wynosi 4.304,98 zł. Od dnia 1 stycznia 2023 roku podstawę opodatkowania stanowi miesięcznie kwota 4.305,00 zł, zaliczka na podatek odprowadzana do urzędu skarbowego wynosi 217,00 zł, składka na ubezpieczenie zdrowotne wynosi 387,45 zł, wysokość świadczenia do wypłaty wynosi miesięcznie 3.700,53 zł.

Przedmiotową decyzją Zakład Ubezpieczeń Społecznych uchylił decyzję z dnia 5 sierpnia 2021 roku.

/decyzja z dnia 8 listopada 2022 roku – k. 14-16 załączonych akt rentowych/

W dniu 24 listopada 2022 roku odwołanie od powyższej decyzji złożył G. B. wskazując, iż sporna decyzja nie uwzględnia należności z tytułu odsetek od niewypłaconych świadczeń.

/odwołanie – k. 3/

W odpowiedzi na odwołanie złożonej w dniu 12 grudnia 2022 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. w Z. wniósł o oddalenie odwołania wywodząc, jak w zaskarżonej decyzji.

Organ rentowy podnosił, iż Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 21 września 2022 roku zmienił zaskarżoną decyzję jedynie w zakresie przyznania G. B. prawa do rekompensaty z tytułu pracy w szczególnych warunkach, natomiast wnioskodawca nie wystąpił do organu rentowego z formalnym wnioskiem o odsetki.

/odpowiedź na odwołanie – k. 4-4v/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca G. B. urodził się w dniu (...).

/bezsporne/

W dniu 14 lipca 2021 roku G. B. złożył wniosek o emeryturę.

/wniosek – k. 1-3v załączonych akt rentowych/

Decyzją z dnia 5 sierpnia 2021 roku, znak: ENP/10/053134887, Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. w Z., po rozpatrzeniu wniosku z dnia 14 lipca 2021 roku, przyznał G. B. emeryturę od dnia 11 lipca 2021 roku tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego.

/decyzja o przyznaniu emerytury z dnia 5 sierpnia 2021 roku – k. 6-8 załączonych akt rentowych/

Decyzją z dnia 5 sierpnia 2021 roku, znak: ENP/10/053134887, Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. w Z., po rozpatrzeniu wniosku z dnia 14 lipca 2021 roku, odmówił G. B. ustalenia emerytury z uwzględnieniem rekompensaty z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

/decyzja odmowna z dnia 5 sierpnia 2021 roku – k. 9 załączonych akt rentowych/

W dniu 16 sierpnia 2021 roku odwołanie od decyzji z dnia 5 sierpnia 2021 roku odmawiającej prawa do rekompensaty z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze złożył G. B..

/odwołanie – k. 3 załączonych akt sprawy VIII U 2085/21/

W odpowiedzi na odwołanie złożonej w dniu 30 sierpnia 2021 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. w Z. wniósł o oddalenie odwołania.

/odpowiedź na odwołanie – k. 5-5v załączonych akt sprawy VIII U 2085/21/

Wyrokiem z dnia 9 grudnia 2021 roku Sąd Okręgowy w Łodzi, VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, po rozpoznaniu odwołania od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddziału w Ł. z dnia 5 sierpnia 2021 roku, oddalił odwołanie.

Sąd Okręgowy uznał, iż wnioskodawca nie ma prawa do emerytury wraz z rekompensatą, ponieważ nie posiada wymaganych 15 lat stażu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

/wyrok z dnia 9 grudnia 2021 roku – k. 18 załączonych akt sprawy VIII U 2085/21, uzasadnienie wyroku – k. 24-26v załączonych akt sprawy VIII U 2085/21/

W dniu 21 stycznia 2022 roku G. B. złożył apelację od powyższego wyroku zaskarżając go w całości.

/apelacja – k. 29-31 załączonych akt sprawy VIII U 2085/21/

Wyrokiem z dnia 21 września 2022 roku Sąd Apelacyjny w Łodzi, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, po rozpoznaniu apelacji G. B. od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 9 grudnia 2021 roku, zmienił zaskarżony wyrok oraz poprzedzającą go decyzję organu rentowego i przyznał G. B. prawo do rekompensaty z tytułu utraty możliwości nabycia prawa do emerytury w związku z wykonywaniem pracy w szczególnych warunkach.

Sąd Apelacyjny w Łodzi uznał, iż G. B. spełnił wszystkie warunki przemawiające za przyznaniem mu prawa do rekompensaty, określone w art. 21 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych.

/wyrok z dnia 21 września 2022 roku – k. 45 załączonych akt sprawy VIII U 2085/21, uzasadnienie wyroku – k. 51-62 załączonych akt sprawy VIII U 2085/21/

Decyzją z dnia 26 października 2022 roku, znak: (...) -2014, Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. w Z. z urzędu ponownie ustalił wartość kapitału początkowego G. B. na dzień 1 stycznia 1999 roku, który wyniósł 124.693,58 zł. Decyzja przewidywała, iż do kapitału początkowego przysługuje rekompensata w kwocie 34.920,88 zł.

Kapitał początkowy wraz z rekompensatą wyniósł 159.614,46 zł.

/decyzja z dnia 26 października 2022 roku o ponownym ustaleniu kapitału początkowego – k. 22-23 załączonych akt rentowych/

W wykonaniu wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 21 września 2022 roku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. w Z. wydał zaskarżoną decyzję z dnia 8 listopada 2022 roku.

/decyzja z dnia 8 listopada 2022 roku – k. 14-16 załączonych akt rentowych/

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie i podlega oddaleniu, jako bezzasadne.

W przedmiotowym postępowaniu, wnioskodawca G. B. kwestionował decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 8 listopada 2022 roku w zakresie, w jakim decyzja ta nie uwzględniała należnych mu odsetek z tytułu niewypłaconych świadczeń.

Jak wynika z poczynionych przez Sąd ustaleń, decyzją z dnia 5 sierpnia 2021 roku, znak: ENP/10/053134887, Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. w Z., po rozpatrzeniu wniosku z dnia 14 lipca 2021 roku, przyznał G. B. emeryturę od dnia 11 lipca 2021 roku tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego. Z kolei, decyzją z dnia 5 sierpnia 2021 roku, znak: ENP/10/053134887, organ rentowy odmówił G. B. ustalenia emerytury z uwzględnieniem rekompensaty z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

W dniu 16 sierpnia 2021 roku odwołanie od decyzji z dnia 5 sierpnia 2021 roku odmawiającej prawa do rekompensaty z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze złożył G. B.. Wyrokiem z dnia 9 grudnia 2021 roku Sąd Okręgowy w Łodzi, VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, po rozpoznaniu odwołania od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, oddalił odwołanie. Sąd Okręgowy uznał, iż wnioskodawca nie ma prawa do emerytury wraz z rekompensatą, ponieważ nie posiada wymaganych 15 lat stażu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

W dniu 21 stycznia 2022 roku G. B. złożył apelację od powyższego wyroku zaskarżając go w całości. Wyrokiem z dnia 21 września 2022 roku Sąd Apelacyjny w Łodzi, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, po rozpoznaniu apelacji G. B. od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 9 grudnia 2021 roku, zmienił zaskarżony wyrok oraz poprzedzającą go decyzję organu rentowego i przyznał G. B. prawo do rekompensaty z tytułu utraty możliwości nabycia prawa do emerytury w związku z wykonywaniem pracy w szczególnych warunkach. Sąd Apelacyjny w Łodzi ostatecznie uznał, iż G. B. spełnił wszystkie warunki przemawiające za przyznaniem mu prawa do rekompensaty, określone w art. 21 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych.

W konsekwencji, decyzją z dnia 26 października 2022 roku, znak: (...) -2014, Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. w Z., z urzędu ponownie ustalił wartość kapitału początkowego skarżącego na dzień 1 stycznia 1999 roku, który wyniósł 124.693,58 zł. Decyzja przewidywała, iż do kapitału początkowego przysługuje rekompensata w kwocie 34.920,88 zł. Kapitał początkowy wraz z rekompensatą wyniósł 159.614,46 zł.

W wykonaniu wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 21 września 2022 roku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. w Z. wydał również zaskarżoną decyzję z dnia 8 listopada 2022 roku.

Wysokość emerytury G. B. została obliczona na podstawie art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych /tj. Dz.U. z 2022 r. poz. 504 z późn. zm./.

W myśl art. 26 ustawy emerytalnej, emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 (podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na

subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust.1a i 1b oraz art. 185) przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183.

Emerytura wyliczona z uwzględnieniem powyższych zasad wyniosła 4.023,35 zł.

W realiach niniejszej sprawy, na aprobatę tut. Sądu zasługuje stanowisko prezentowane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, według którego organ rentowy, wydając rozstrzygnięcie w formie decyzji z dnia 8 listopada 2022 roku, jedynie uczynił zadość obowiązkowi respektowania prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi, który jest dla Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wiążący. Innymi słowy, skoro Sąd ten prawomocnym wyrokiem ustalił, iż G. B. osiągnął wymagany 15 – letni staż pracy w szczególnych warunkach, orzeczenie to musiało zostać przez organ rentowy wykonane.

Podkreślić zaś trzeba, że przed sądem odwołujący się może żądać jedynie korekty stanowiska zajętego przez organ.

Postępowanie z zakresu ubezpieczeń społecznych jest postępowaniem odrębnym, które cechuje się znaczną odmiennością od zwykłego postępowania cywilnego. W sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych sąd nie bada całokształtu okoliczności łączących strony postępowania, a jedynie bada kwestię prawidłowości i zasadności wydanej decyzji. W odwołaniu wnioskodawca może jedynie żądać korekty tego stanowiska i wykazywać swoją rację, odnosząc się do przedmiotu sporu, objętego zaskarżoną decyzją. Odwołujący się nie może żądać czegoś, o czym organ rentowy nie decydował. Zarzuty mają ukierunkowywać czynności sądu zmierzające do zbadania zasadności decyzji organu rentowego (M. K., Postępowanie sądowe w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, Lex 2013).

W niniejszej sprawie ramy postępowania sądowego wyznacza zaskarżona decyzja, wydana w wykonaniu prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi, której przedmiotem była jedynie kwestia prawa do rekompensaty. Przedmiotem wskazanej decyzji nie były natomiast odsetki. Sąd nie może badać innych decyzji ani roszczeń ubezpieczonego z nimi związanych, a jedynie prawidłowość zaskarżonej decyzji. Trafnie wskazuje się bowiem w orzecznictwie, iż w sprawie z odwołania od decyzji organu rentowego, to jej treść wyznacza przedmiot i zakres rozpoznania oraz orzeczenia sądu pracy i ubezpieczeń społecznych. Zatem tylko na tym obszarze sąd dokonuje jej kontroli zarówno pod względem jej formalnej poprawności, jak i merytorycznej zasadności (zob. postanowienia SN z dnia 13 maja 1999 r., II UZ 52/99, OSNP 2000/15/601; z dnia 3 lutego 2010 r., II UK 314/09, Legalis nr 348966; z dnia 18 lutego 2010 r., III UK 75/09, OSNP 2011/15-16/215; z dnia 2 marca 2011 r., II UZ 1/11, Legalis nr 492250; z dnia 22 lutego 2012 r., II UK 275/11, Lex nr 1215286 i z dnia 19 grudnia 2018 r., III UK 77/18, Legalis nr 1865838).

Słusznie strona pozwana podnosiła, iż Sąd Apelacyjny w Łodzi zmienił decyzję z dnia 5 sierpnia 2021 roku jedynie w takim zakresie, że przyznał skarżącemu prawo do rekompensaty z tytułu pracy w szczególnych warunkach nie wyrokując o odsetkach. Należy mieć bowiem na względzie, iż w toku postępowania wszczętego na skutek odwołania od decyzji organu rentowego (w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych), Sąd związany jest zarówno przedmiotem decyzji, jak i zakresem wniesionego odwołania (art. 477⁹ § 1 k.p.c.). Z tychże względów, Sąd Apelacyjny w Łodzi rozstrzygał o zasadności roszczenia, co do zasady. Trzeba również podkreślić, iż wnioskodawca nie wystąpił do Zakładu (...) z formalnym wnioskiem o przyznanie prawa do odsetek od niewypłaconych świadczeń, w konsekwencji którego organ rentowy miał prawo wydać stosowną decyzję. Dopiero wówczas, taka forma zakończenia postępowania przed organem rentowym, stanowiłaby asumpt do ewentualnego wystąpienia przez skarżącego na drogę sądową.

Biorąc zatem pod uwagę wszystkie okoliczności niniejszej sprawy oraz poczynione rozważania, odwołanie G. B., jako niezasadne, podlegało oddaleniu na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., o czym Sąd orzekł w punkcie 1 sentencji wyroku.

W ocenie Sądu Okręgowego, wniosek G. B. o przyznanie odsetek należało potraktować, jako nowo zgłoszone żądanie, dotychczas nierozpoznane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, które na mocy art. 477¹⁰ § 2 k.p.c. podlega przekazaniu organowi rentowemu celem wydania decyzji w tym zakresie.

Mając powyższe na uwadze, Sąd orzekł, jak w punkcie 2 sentencji wyroku.